

Victor Hermansen. De kunne være genoptrykt, og for min skyld måtte det gerne være sket på bekostning af en del fotografier af mere eller mindre relevante løsfund m.m. som alligevel ikke udnyttes i fremstillingen.

Bogens sidste afsnit fra o. 1500 til Christian III's død skyldes dr. Mikael Venge, der skildrer den gamle bispebys møde med reformationen. Her møder vi den ægte fortæller, der dristigt udvælger de bedste historier og sine steder næsten får læseren til at tro, at fortiden kan genoplives. Her er en ny Palle Lauring eller Erik Kjersgaard på vej. Skildringen af dronning Christine i Odense er et plastisk anskueligt og nuanceret portræt, som man ikke skulle tro det muligt at forme. Tørre regnskabsnotitser bliver i forfatterens hånd til et stykke fortællekunst, der længe vil huskes som et kærdokument højdepunkt i en bog, der trods al ydre pragt (over 500 illustrationer incl. Inger Bjerg Poulsens fint tegnede kort) næppe vil få rang blandt vore bedste byhistoriske monografier.

Esben Albrechtsen

NYERE TID

BØRGE KRISTIANSEN & BJØRN EKMANN (udg.): Luther und die Reformation. Text und Kontext, Sonderreihe 13. Kopenhagen-München, Wilhelm Fink Verlag, 1982. 100 s.

Som indgang til Lutheråret holdt man 1982 på Germansk Institut i København et Symposium, hvor såvel Leif Grane som Hans L. Martensen indledede om Luthers teologi, H. Bach talte om hans betydning for det tyske skriftsprog udvikling, Alex Wittendorff om historisk-materialistiske synspunkter på reformationen (i høj grad et opgør med DDR – skolens these om den frùhbürgerliche Kapitalismus), medens Pia Skogmann stillede spørgsmålet, hvorvidt reformationen har haft skadelige virkninger på den vesteuropæiske psyke. Efter diskussionsreferaterne at dømme har der udspillet sig en frugtbar debat, og det lille skrift (med dets mange noter og henvisninger til ofte splinterner litteratur) påkalder sig enhver reformationshistorikers opmærksomhed.

Troels Dahlerup

Helsingør Stadsbog 1554-55, 1559-60 og 1561-65. Rådstueprotokol og bytingbog. Ældre Danske Rådstueprotokoller og Bytingbøger. Udg. ved KAREN HJORTH i samarbejde med ERIK KROMAN. Selskabet for Udgivelse af Kilder til Dansk Historie, 1981. 591 s.

Den velkomne fortsættelse af udgivelsen af Helsingør stads protokoller er nu nået ned i Syvårskrigen tid, hvilket naturligvis sætter sit præg på indholdet i form af mange skatter samt et skærpet tilsyn med de talrige udlændinge, der besøgte dette internationale milieu. Den fornemme udgave indeholder fortsat meget stof af interesse for såvel rets- som socialhistorikere; vi møder her bystyrets forsøg på kontrol med såvel løse piger som løse hunde, her er problemer med trolddom og med varepriser og -kvaliteter. Desværre synes registrene ikke udarbejdet med vanlig omhu; en række omegnslandsbyer burde (som i forrige bind) have været søgt identificeret (Sallieboelye er vel blot Salboleje i Tisvilde s.); og selvom det er